



**Številka:** Up-889/14-25

**Datum:** 18. 2. 2015

**PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNICE DR. JADRANKE  
SOVDAT K SKLEPU ŠT. Up-889/14 Z DNE 5. 2. 2015, KI SE MU  
PRIDRUŽUJETA SODNICA DR. DUNJA JADEK PENZA IN  
SODNIK MAG. MIROSLAV MOZETIČ**

1. Glasovala sem za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo in za zavrnitev predloga, naj Ustavno sodišče do končne odločitve zadrži izvrševanje pravnomočne obsodilne sodbe na kazen zapora. K odločitvi o sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo ni mogoče v tem trenutku ničesar posebnega dodati. Strinjam se z oceno, da so izpolnjeni pogoji za sprejem iz drugega odstavka 55.b člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Utemeljenost ustavne pritožbe je stvar prihodnjega odločanja Ustavnega sodišča. V času sprejema je mogoče reči le, da gre za (zlasti eno) zatrjevano kršitev, ki zahteva poglobljeno obravnavo, za katero se gradivo že pripravlja, ker smo na senatu ob še dveh ustavnih pritožbah zoper isto opravilno številko pravnomočne sodbe sklenili, da je treba zadevo obravnavati absolutno prednostno. To pomeni obravnavo ustavne pritožbe pred vsemi drugimi zadevami, ki so v tem trenutku v delu, pa čeprav so kar v nekaj drugih primerih ustavne pritožbe tudi uperjene zoper obsodilne kazenske sodbe z izrečeno kaznijo zapora, vložene pa so bile pred to ustavno pritožbo.

2. Sprejem ustavne pritožbe v obravnavo še ne pomeni, da smo soočeni z zatrjevanjem kršitev človekovih pravic, ki bi bile očitne.<sup>1</sup> To poudarjam, ker bi lahko ta ugotovitev, če bi jo lahko sprejeli že ob sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo, pomembno vplivala na odločanje o predlogu za začasno zadržanje izvrševanja izpodbijanih sodb. In predvsem k temu delu odločitve dajem to ločeno mnenje, v katerem želim, kljub svojemu strinjanju z

---

<sup>1</sup> Pritožnikov očitok kršitve prvega odstavka 28. člena Ustave je povzet v 5. točki obrazložitve sklepa. Gre za enega od vidikov zatrjevanja kršitve pravice iz prvega odstavka 28. člena Ustave, za katero smo že v sklepu št. Up-879/14 z dne 11. 12. 2014 rekli, da potrebuje poglobljeno obravnavo (12. točka obrazložitve) oziroma tehten premislek (15. točka obrazložitve).

obrazložitevijo sklepa, posebej in dodatno opozoriti še na nekatere pretekle vidike in sedanj vidik odločitve iz 2. točke izreka sklepa.

3. Tudi Ustavno sodišče je zavezano k spoštovanju načela enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave. Že ta, ne da bi posebej poudarjali precedenčno naravo odločitev Ustavnega sodišča, pomeni ustavno zahtevo, da Ustavno sodišče v odločitvah sledi svojim stališčem, ki jih je v ustavnosodni presoji sprejelo v preteklosti. V interesu razvoja prava seveda od njih lahko odstopi oziroma jih spremeni, če ima za to (ustavno)pravne razloge, vendar mora to povedati in razloge argumentirano predstaviti. Le tako je mogoče zagotoviti v sistemu ustavnosodnega odločanja, ki je v veljavi (tj. ob Ustavi in ZUstS), spoštovanje načela enakosti pred zakonom in preprečiti arbitriranje od primera do primera. Vse navedeno ne velja le pri razlagi Ustave, ampak tudi pri razlagi ZUstS, ki ureja postopek, po katerem Ustavno sodišče sprejema svoje odločitve; lahko tudi vmesne odločitve, kakršna je tudi odločitev o predlogu za zadržanje izvrševanja izpodbijanih posamičnih aktov do končne odločitve o zadevi.

4. Pri pripravi te odločitve smo ponovno skrbno preverili dosedanje razlago 58. člena ZUstS, ko je šlo za odločanje o predlogih za zadržanje izvrševanja pravnomočnih kazenskih obsodb iz izrečeno kaznijo zapora. Sklep Ustavnega sodišča št. Up-729/03 z dne 11. 12. 2003 je v tem pogledu precedenčen. Pomen te precedenčnosti je še večji, ker je bil sklep sprejet na plenarni seji v polni sestavi Ustavnega sodišča in ne le v okviru senata treh ustavnih sodnikov. Stališčem iz tega sklepa je Ustavno sodišče sledilo ves čas (z odločitvami senata) in tudi, ko je na plenarni seji sprejelo sklep št. Up-879/14. Tem stališčem sledi tudi tokratni sklep. Morda jih v eni pomembni točki dograjuje, vendar zgolj kot nakazano izhodišče in ne še kot dokončno izgrajeno in izpeljano stališče, na kar v nadaljevanju opozarjam. Sicer pa v tem trenutku ne vidim razlogov, ki bi utemeljevali popoln odstop od, lahko rečem, ustaljenih stališč Ustavnega sodišča iz citiranih sklepov. Še toliko manj se mi zdi to prepričljivo po tem, ko smo jih pred dobrim mesecem še enkrat soglasno potrdili na plenarni seji. Popoln odstop od teh, v zadnjih več kot desetih letih uveljavljenih stališč bi pomenilo stališče, po katerem bi ob sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo morali zadržati izvrševanje kazni zapora, ker obstaja možnost ugoditve ustavni pritožbi, samo izvrševanje kazni zapora pa, kljub obstoju pravnomočne kazenske sodbe, pomeni že samo po sebi težko popravljive škodljive posledice v smislu 58. člena ZUstS. Za tak popoln odstop – zasuk v povsem nasprotno smer po tem, ko je plenarna seja že korigirala tako stališče kazenskega senata, moraš po mojem mnenju imeti res tehtne razloge.

5. Še preden namenim več besed tokratni odločitvi in možnosti spremembe stališča, si oglejmo, kako je to stališče nastajalo in se izvajalo zadnjih petnajst let.

6. Za začetek je treba časovno še nekoliko nazaj od sklepa št. Up-729/03. V dotedanji ustavnosodni presoji najdemo en primer, ko je senat treh sodnikov, ki odloča v postopku

preizkusa o sprejemu ustavnih pritožb s kazenskopravnega področja (v nadaljevanju kazenski senat), ob sprejemu ustavne pritožbe zadržal izvrševanje izpodbijanega akta ob izrečni kazni zapora. Tako odločitev je kazenski senat sprejel, ko je v ustavni pritožbi zoper sklep Vrhovnega sodišča, s katerim je to odločilo o pritožnikovi zahtevi za izredno omilitev kazni,<sup>2</sup> zadržal izvrševanje izpodbijanega sklepa.<sup>3</sup> Na prvi pogled je iz izreka (in 1. točke obrazložitve) sklepa št. Up-32/01 jasno, da je bil izpodbijan samo sklep Vrhovnega sodišča, ne pa pravnomočna sodba. Ni pa popolnoma jasno, ali je šlo za zadržanje izvrševanja pravnomočne sodbe ali samo sklepa, s katerim je Vrhovno sodišče delno ugodilo pritožnikovi zahtevi za izredno omilitev kazni tako, da je pravnomočno izrečeno kazen 6 mesecev zapora znižalo na 3 mesece zapora. Glede na to, da je kasneje Ustavno sodišče samo v odločbi št. Up-32/01 z dne 13. 3. 2003 (Uradni list RS, št. 31/03, in OdlUS XII, 54) izrecno zapisalo, da je senat Ustavnega sodišča do končne odločitve "zadržal izvršitev izpodbijanega sklepa", bi lahko sklepali tudi, da je šlo samo za zadržanje izvrševanja sklepa Vrhovnega sodišča. Tudi iz 58. člena ZUstS izhaja, da Ustavno sodišče lahko zadrži izvršitev "posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo spodbija", in v tem primeru pravnomočna sodba ni bila izpodbijana. Če pri tovrstnih odločitvah Ustavno sodišče seže še na posamične akte, ki niso izpodbijani z ustavno pritožbo, njihovo izvrševanje lahko zadrži ob smiselni uporabi drugega odstavka 40. člena (po tedaj veljavni zakonski ureditvi, sedaj pa tretjega odstavka 39. člena) ZUstS v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS, kar v obrazložitvi svoje odločitve tudi izrecno pove. Tega v sklepu ni zaslediti. Pa tudi glede na samo naravo zahteve za izredno omilitev kazni<sup>4</sup>, ki je bila izredno pravno sredstvo, o katerem je tedaj odločalo Vrhovno sodišče, njegovo bistvo pa je bilo prav v tem, da je lahko prišlo do omilitve s pravnomočno sodbo izrečene kazni zaradi okoliščin, ki so nastopile kasneje (ali pa se je zanj zvedelo kasneje), ni mogoče govoriti o neposrednem zadržanju izvrševanja pravnomočne kazenske sodbe. Zato mislim, da drži ugotovitev iz 12. točke obrazložitve tokratnega sklepa, da je Ustavno sodišče s sklepom št. Up-879/14 prvič zadržalo izvrševanje (neposredno prav) pravnomočne obsodilne kazenske sodbe na kazen zapora. Drži pa tudi, da je zadržanje izvrševanja kazni, kot je bila pritožniku "odmerjena" s sklepom Vrhovnega sodišča št. IX Ips 126/2000, po naravi stvari posredno pomenilo zadržanje izvrševanja kazni zapora. Zato je pomembno, da je kazenski senat v 4. točki obrazložitve sklepa št. Up-32/01 zapisal, da pomeni izvrševanje kazni zapora težko popravljivo škodljivo posledico v smislu 58. člena ZUstS. K temu ni dodal posebne obrazložitve.

---

<sup>2</sup> Prva točka izreka sklepa št. Up-32/01 z dne 14. 3. 2001 se je glasila: "Ustavna pritožba A. A. zoper sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije št. IX Ips 126/2000 z dne 3. 1. 2001 se sprejme v obravnavo."

<sup>3</sup> Druga točka izreka sklepa št. Up-32/01 se je glasila: "Do končne odločitve se zadrži izvršitev sklepa iz 1. točke izreka v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 177/2000 z dne 20. 4. 2000 in sodbo Okrajnega sodišča na Vrhniki št. K 139/97 z dne 15. 12. 1999."

<sup>4</sup> Izredna omilitev kazni je bila po tedaj veljavni zakonski ureditvi posebno pravno sredstvo, na podlagi katerega je bilo mogoče omiliti pravnomočno izrečeno kazen, če so se po pravnomočnosti sodbe pokazale okoliščine, ki jih ni bilo, ko se je sodba izrekala, ali so bile, pa sodišče zanje ni vedelo, ki pa bi očitno pripeljale do milejše obsodbe.

7. Kazenski senat je v sklepu št. Up-32/01 izrecno napovedal, da je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo zlasti zaradi zatrjevane kršitve pravice do izjave iz 22. člena Ustave, ker se pritožnik ni imel možnosti izjaviti o navedbah okrožnega državnega tožilca, danih o njegovi zahtevi za izredno omilitev kazni (3. točka obrazložitve v zvezi z 2. točko obrazložitve sklepa). Ni pa se opredeljeval o morebitni očitni izkazanosti kršitve, ki je bila kasneje ugotovljena z odločbo št. Up-32/01. Čeprav bi glede na vsebino odločbe lahko sklepali, da je za tak primer šlo (žal sta od sprejema ustavne pritožbe v obravnavo do odločbe pretekli kar dve leti), je pomembnejše to, da je šlo pri sklepu št. Up-32/01 za odločitev treh članov kazenskega senata, ki očitno kasneje ob odločanju o predlogu za zadržanje izvršitve pravnomočne kazenske sodbe v zadevi št. Up-729/03 ni doživelo potrditve na plenarni seji. Tedaj je bilo s sklepom št. Up-729/03 očitno spremenjeno stališče iz sklepa št. Up-32/01, čeprav Ustavno sodišče tega ni posebej obrazložilo. Je pa res, da je plenarna sestava Ustavnega sodišča z obrazložitvijo spremenila stališče senata.

8. Stališčem iz sklepa št. Up-729/03 je kazenski senat sledil vsa naslednja leta po njegovem sprejemu. Pri tem je v 26 primerih zavrnil predlog za zadržanje izvrševanja pravnomočne obsodilne sodbe, še preden je sploh odločal o sprejemu/nesprejemu ustavne pritožbe. Ta praksa, ki je v veljavi še danes, se je razvila po sklepu št. Up-178/00 z dne 11. 7. 2000, ki ga je sicer sprejel civilni senat. Njegovo bistvo lahko strnemo: če niti v primeru sprejema ustavne pritožbe v obravnavo ne bi bilo ugodeno predlogu, je zavrnitev predloga dovoljena že pred odločitvijo o sprejemu. Če ne bi ravnali tako, Ustavno sodišče ne bi moglo zagotoviti vsaj kolikor toliko enake obravnave različno starih zadev. Po naravi stvari bi namreč že sam obstoj predloga za zadržanje izvrševanja izpodbijanih aktov določal vrstni red obravnavanja zadev. Od sklepa št. Up-729/03 je tako kazenski senat velikokrat zavrnil predlog za zadržanje izvrševanja izpodbijane pravnomočne obsodilne sodbe s kaznijo zapora, še preden je odločal o tem, ali so izpolnjeni pogoji za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo. V dveh primerih je zavrnil tak predlog in sta bili kasneje ustavni pritožbi sprejeti v obravnavo (zadevi št. Up-2054/07 in Up-3367/07; z odločbama<sup>5</sup> sta bili zavrnjeni, obe zahtevni in kompleksni zadevi, daleč od odločbe št. Up-32/01). Ob tem je treba poudariti še dvoje. Če je šlo za enostavno rešljive zadeve, je bilo praviloma odločeno (bodisi o zavrženju bodisi) o nesprejemu ustavne pritožbe v obravnavo, ne da bi se sploh odločalo o predlogu za zadržanje izvrševanja izpodbijanih aktov. Poleg tega je bilo v istem časovnem obdobju sprejetih v obravnavo 21 ustavnih pritožb zoper pravnomočno obsodilno sodbo z izrečeno kaznijo zapora, v katerih pritožniki (oziroma njihovi pooblaščenici odvetniki) sploh niso predlagali, naj Ustavno sodišče do svoje končne odločitve zadrži izvrševanje izpodbijanih sodb; očitno poznavajoč stališče iz sklepa št. Up-729/03.

---

<sup>5</sup> Odločbi št. Up-2054/07 z dne 18. 6. 2009 (Uradni list RS, št. 57/09, in OdlUS XVIII, 78) ter št. Up-3376/07 z dne 2. 7. 2009 (Uradni list RS, št. 67/09, in OdlUS XVIII, 79).

9. Kaj je sporočilo Ustavno sodišče s sklepom št. Up-729/03, je jasno razvidno iz 11. točke obrazložitve tokratnega sklepa. S tem se strinjam. Nekaj besed pa je treba nameniti odklonilnemu ločenemu mnenju edinega sodnika, ki se ni strinjal s precedenčnim sklepom. Sodnik Ribičič je v svojem ločenem mnenju pojasnil, kako vidi razlago 58. člena ZUstS. Pomembno se mi zdi omeniti dva poudarka iz njegovega ločenega mnenja. V temelju namreč pritrjuje stališču, da gre v primeru posega v osebno svobodo na podlagi pravnomočne kazenske sodbe vendarle za poseben položaj, ki ga tudi ni mogoče primerjati s priporom. Kar dvakrat pa poudari, da gre "v konkretnem primeru za **hudo in nesporno ugotovljeno** procesno kršitev" oziroma da "bo slej ko prej potrebno zadržati izvrševanje pravnomočne obsodilne sodbe takrat, ko bo pritožnik to zahteval, pa bo **na prvi pogled vidno, da gre za pomembnejše procesne kršitve**, ki bi lahko pomembneje vplivale na izrek o krivdi oziroma višini kazni."<sup>6</sup> Ta poudarka se mi zdita pomembna – ker menim, da tega ločenega mnenja vendarle ni mogoče razlagati tako, da pomeni zavzemanje za to, da bi morali posledice odvzema prostosti na podlagi pravnomočne obsodilne sodbe (ob sprejemu ustavne pritožbe) kar avtomatično šteti za tiste v smislu 58. člena ZUstS; kljub zavedanju o pomenu pravice do osebne svobode. Kot take naj bi jih torej upoštevali tedaj, ko imamo pred seboj primer, pri katerem je mogoče že ob sprejemu ustavne pritožbe reči, da gre za hudo in nesporno ugotovljeno (očitno torej) kršitev človekove pravice, narava katere je taka, da lahko vpliva na "odločitev o krivdi in višini kazni". Sodnik Ribičič tu govori o hudih procesnih kršitvah, ki lahko pripeljejo do drugačne odločitve (med zelo hudimi bi bila npr. kršitev pravice iz 18. člena Ustave pri pridobivanju dokaza, na katerem bi temeljila sodba). Enako bi seveda moralo veljati tudi za materialno kršitev.

10. Prav navedenemu stališču je Ustavno sodišče v tokratnem sklepu morda odprlo pot za dograditev (14. in 15. točka obrazložitve) stališča iz sklepa št. Up-729/03, ki je v tem pogledu kot merilo vzpostavil le očitno arbitrarnost ali samovoljnost posega v osebno svobodo. Tako je v tem pogledu stališču sodnika Ribičiča iz ločenega mnenja s tem sklepom morda odprta pot v prihodnje stališče Ustavnega sodišča. Nakazana je morebitna dopolnitev izhodiščnega sporočila iz sklepa št. Up-729/03. Če bi bilo mogoče že ob sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo ugotoviti, da gre za kršitve človekovih pravic, zaradi katerih je prišlo do očitno arbitrarnega ali samovoljnega posega<sup>7</sup> v osebno svobodo, bi lahko že po stališču iz sklepa št. Up-729/03 prišlo do zadržanja izvrševanja kazni zapora. Do tega pa bi glede na nakazano stališče lahko privedle tudi (že ob sprejemu ustavne pritožbe) izkazane očitne kršitve človekovih pravic, ki bi lahko vplivale

---

<sup>6</sup> Oba poudarka s krepko pisavo dodana.

<sup>7</sup> V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo pomeni samovoljnost oziroma arbitrarnost pri sodnem odločanju kršitev 22. člena Ustave. Glej npr. odločbo št. Up-960/09 z dne 20. 5. 2010 (Uradni list RS, št. 47/10), v kateri Ustavno sodišče pravi: "Jamstvo prepovedi sodniške samovolje oziroma arbitrarnosti je prekršeno, če je sodna odločba očitno napačna oziroma brez razumne pravne obrazložitve.", sklicujoč se na prof. Galiča (A. Galič, Ustavno civilno procesno pravo, GV Založba, Ljubljana 2004, str. 427). Seveda velja enako tudi za kazenske sodbe; glej npr. odločbo št. Up-1356/11 z dne 24. 4. 2014 (Uradni list RS, št. 36/14).

na končni izid kazenskega postopka v smeri oprostilne sodbe (kot kršitev pravice iz prvega odstavka 28. člena Ustave) ali vsaj dovolj predvidljivo vplivale na "odločitev o krivdi in višini kazni". Tedaj bi bilo mogoče reči, da že sam zapor v takih primerih povzroča težko popravljive škodljive posledice. V tem šele nakazanem stališču ostaja še kar nekaj odprtega prostora, ki pri odločanju v tem primeru ni bil pomemben (ker ne gre za očitno kršitev), zato ga ni bilo treba z natančnimi opredelitvami zapolniti. Problem utegne biti v tem, da vedno najbrž ne bo mogoče predvidevati, kako bi lahko ugotovljena kršitev človekove pravice vplivala na končni izid kazenskega postopka, oziroma, da Ustavno sodišče niti ne more vnaprej špekulirati, kako daljnosežne bi lahko bile posledice ugotovljene kršitve človekove pravice za nadaljnji izid kazenskega postopka.

11. V primeru, ko ne eno ne drugo ni izkazano (samovoljnost oziroma arbitrarnost posega, očitna kršitev človekove pravice) že ob odločanju o sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo in gre v tej fazi (le) za zatrjevane kršitve, katerih utemeljenost se bo v postopku odločanja o ustavni pritožbi šele potrdila ali ovrgla, pa morajo za ugoditev predlogu obstajati težko popravljive škodljive posledice, ki presegajo zgolj tiste, ki redno nastajajo zaradi izvrševanja kazni zapora. Izvrševanje kazni zapora pomeni hud poseg v osebno svobodo kot eno od osrednjih človekovih pravic in temeljnih svoboščin. To je seveda jasno in to je Ustavno sodišče poudarilo že v izhodišču sklepa št. Up-729/03. Dokler imamo pravnomočno obsodilno sodbo, gre za ustavno dopusten poseg v osebno svobodo (drugi odstavek 19. člena Ustave), ki ovrže tudi domnevo nedolžnosti (27. člen Ustave), dokler taka sodba ni razveljavljena. Ob sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo taka sodba še obstaja. Zatrjevane kršitve ob sprejemu ustavne pritožbe jo sicer omajejo, vendar ta obstaja do ugotovljene kršitve človekovih pravic, ki vodi v razveljavitev sodbe. Če se to v postopku odločanja o (sprejeti) ustavni pritožbi ne zgodi (zavrnitev ustavne pritožbe), potem ta omajanost po končni odločitvi ne bo več pomembna.<sup>8</sup> Med tema dvema standardoma – zatrjevana kršitev in ugotovljena kršitev – seveda obstaja očitna razlika (15. točka obrazložitve sklepa).

12. Če bi namesto okvirov, ki so se ustalili v dosedanji dolgoletni ustavnosodni presoji, s sklepom št. Up-879/14 pa smo jih prav pred kratkim še enkrat zelo jasno potrdili, vzpostavili drugačen okvir, ki bi v svojem temelju segel nazaj do sklepa št. Up-32/01, bi morali imeti za to res tehtne razloge, ki jih ne vidim. Nasprotno, prej vidim tiste, ki govorijo zoper spremembo stališč in kažejo na to, da je bil sklep št. Up-729/03 skrbno preiščen.

---

<sup>8</sup> Zgolj za ponazoritev: vpogled v odločbe, s katerimi je bilo od odločbe št. Up-729/03 odločeno o sprejetih ustavnih pritožbah zoper obsodilne kazenske sodbe z izrečeno kaznijo zapora, pokaže, da so bili pritožniki uspešni v polovici ustavnih pritožb, v drugi polovici so bile ustavne pritožbe z odločbami zavrnjene (glej odločbe št. Up-538/04 z dne 14. 9. 2006, Uradni list RS, št. 101/06, in OdlUS XV, 95, št. Up-124/04 z dne 9. 11. 2006, Uradni list RS, št. 127/06, in OdlUS XV, 101, št. Up-88/05 z dne 14. 6. 2007, Uradni list RS, št. 56/07, in OdlUS XVI, 95, št. Up-762/05 z dne 20. 9. 2007, Uradni list RS, št. 93/07, in OdlUS XVI, 106, št. Up-2094/06 z dne 20. 3. 2008, Uradni list RS, št. 37/08, in OdlUS XVII, 28, št. Up-1023/06 z dne 3. 7. 2008, Uradni list RS, št. 89/08, in OdlUS XVII, 77, št. Up-2442/06 z dne 4. 12. 2008, Uradni list RS, št. 119/08, in OdlUS XVII, 95, št. Up-2054/07, št. Up-3367/07, št. Up-1678/08 z dne 14. 10. 2010, Uradni list RS, št. 88/10, in OdlUS XIX, 14, št. Up-1293/08 z dne 6. 7. 2011, Uradni list RS, št. 60/11, ter št. Up-540/11 z dne 13. 2. 2014, Uradni list RS, št. 20/14).

Spremenjeni okvir bi namreč lahko pomenil zahtevo po avtomatičnem zadržanju izvrševanja pravnomočnih obsodilnih sodb z izrečeno kaznijo zapora ob tako rekoč vsakem sprejemu ustavne pritožbe v obravnavo. To ni namen 58. člena ZUstS. Če ne bi ravnali tako, pa ne vem, ali bi lahko zagotovili spoštovanje takega stališča v vseh prihodnjih primerih, torej spoštovanje ustavnega načela enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena Ustave. Trajajoči poseg v osebno svobodo zaradi izvrševanja kazni zapora na podlagi pravnomočne sodbe bi namreč po tem stališču v vsakem primeru pomenil sam po sebi enake težko popravljive škodljive posledice za vsakega pritožnika; sprejem ustavne pritožbe v obravnavo bi pomenil (dokler smo na ravni zatrjevanja in ne izkazanosti) možnost prihodnje ugoditve ustavni pritožbi. V primeru prav vsake ugoditve (za katero ob sprejemu ustavne pritožbe obstaja še možnost), bi prišlo do težko popravljivih škodljivih posledic, če ne bi prej zadržali izvrševanja kazni zapora. O končnih posledicah ugotovljene kršitve človekovih pravic na izid kazenskega postopka pa bi bilo (še toliko bolj že ob sprejemu) največkrat težko špekulirati. Srečali bi se tudi z drugimi, sploh ne zanemarljivimi težavami, pri katerih bi se zastavilo vprašanje, ali jim je narava postopka z ustavno pritožbo prilagojena, tako da bi jim bili lahko kos. Če bi šlo po tej poti, bi se Ustavno sodišče namreč nezadržno srečalo s številnimi vprašanji, ki so lahko postavljena v vsakem kazenskem postopku. Odgovori na njih so natančno normativno urejeni in sodišča morajo v skladu z ureditvijo na njih na ustrezen način tudi odgovarjati vse do pravnomočnosti; v posameznih primerih vključno z morebitno nujnostjo posega v osebno svobodo posameznika s priporom pred pravnomočnostjo sodbe in do njene pravnomočnosti. Od pravnomočnosti kazenske sodbe pa ta vprašanja rešuje njena izvršljivost.

13. Vprašati bi se vsekakor tudi morali, zakaj nismo takega okvira vzpostavili pred poldrugim mesecem, ko je prvič po sklepu št. Up-729/03 ta vprašanja obravnavala plenarna seja. Tega, da ga nismo, ne morem razumeti drugače, kot da smo se strinjali s stališči iz sklepa št. Up-729/03. Teh smo se v naslednjih letih po njegovem sprejemu na kazenskem senatu držali, jasno smo jih potrdili tudi s sklepom št. Up-879/14. Tokratni sklep tako nadaljuje ustaljeno ustavnosodno presojo na tem področju.

14. Ker ne gre (14. točka obrazložitve sklepa) za očitno samovoljen ali arbitraren<sup>9</sup> poseg v osebno svobodo in ker tudi ne gre za izkazano očitno kršitev pravice iz prvega odstavka 28. člena Ustave (zaradi česar lahko izpostavljena odprta vprašanja glede nakazane dograditve stališča iz sklepa št. Up-729/03 ostanejo neodgovorjena), bi do zadržanja izvrševanja kazni zapora lahko prišlo le, če bi bile izkazane težko popravljive škodljive posledice, ki presegajo tiste, ki jih same po sebi povzročajo prestajanje kazni zapora. Tu se strinjam s presojo zatrjevanih posledic prestajanja kazni zapora (18. točka obrazložitve

---

<sup>9</sup> Pri čemer je treba opozoriti, da tega Ustavno sodišče seveda ne more ugotavljati *ex officio*, temveč je, kot sicer, vezano na trditveno podlago v ustavni pritožbi.

sklepa), ki bi bila lahko drugačna ob drugačnih okoliščinah konkretnega primera (npr. ogroženo zdravje ali življenje ožjih družinskih članov). V tem primeru pa tudi po mojem mnenju niso podane izjemne okoliščine, ki bi lahko ob spoštovanju vzpostavljenega okvira, nazadnje iz sklepa št. Up-879/14, pripeljale do drugačne odločitve.

dr. Jadranka Sovdat  
Sodnica

dr. Dunja Jadek Pensa  
Sodnica

mag. Miroslav Mozetič  
Sodnik